

Notat

Forskelle mellem Ungeprofilen 2021/22 og Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har i marts 2022 færdiggjort *Ungeprofilundersøgelsen 2021/22*, som er en årligt tilbagevendende spørgeskemaundersøgelse blandt elever på ungdomsuddannelser i hele landet. 8.830 unge fra københavnske ungdomsuddannelser har deltaget i undersøgelsen i år.

Sideløbende hermed har Region Hovedstaden 23. marts 2022 offentliggjort *Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021*, som er baseret på spørgeskemaundersøgelsen "Hvordan har du det?", som også er grundlag for *Den nationale sundhedsprofil 2021* offentliggjort i marts 2022.

De to undersøgelser omhandler begge trivsel og sundhed, men der er derudover store variationer undersøgelserne imellem ift. metode og målgruppe. Derfor afviger resultaterne i flere tilfælde fra hinanden. Variationerne ift. metode og målgruppe gør, at resultater fra den ene og den anden undersøgelse ikke er direkte sammenlignelige, men i stedet skal ses som to supplerende perspektiver på tendenser i forhold til unges sundhed og trivsel over tid. Endvidere betyder variationerne i metode og målgruppe, at undersøgelserne kan have forskellig anvendelse, og med ungeprofilundersøgelsen er det således muligt at genere lokale data til understøttelse af det trivselsfremmende arbejde på den enkelte skole. Dette er ikke muligt med data fra sundhedsprofilen.

I nedenstående uddybes forskelle mellem de to undersøgelser metode og målgruppe. I tabel 1 sammenlignes konkrete spørgsmål og resultater om udvalgte emner fra de to undersøgelser.

Forskellige målgrupper af unge

I Ungeprofilen inviteres *alle unge der går på ungdomsuddannelse i København* til at deltage i undersøgelsen, dvs. unge på tværs af gymnasier, erhvervsskoler, FGU samt 10. klasser og ungdomsskoler – uafhængigt af hvilken kommune, de unge har bopæl i. Sundhedsprofilen har inviteret et repræsentativt udsnit af alle unge til at deltage i undersøgelsen og giver dermed viden om *alle unge bosat i København (16-24 år)* – det vil sige også unge i beskæftigelse, på barsel, uden for uddannelse eller job mv.

Forskellige aldersgrupper

Den primære målgruppe i Ungeprofilen er 15 til 25 år, og tilsvarende i Sundhedsprofilen er den unge gruppe 16-24 år. Populationen i Ungeprofilen formodes dog at være yngre sammenlignet med populationen i Sundhedsprofilen (84% af respondenterne i Ungeprofilen er 18 år eller yngre). Sundhedsprofilen er en statistisk undersøgelse, hvor ulige deltagelse på tværs af aldersgrupper udlignes med vægte. Det betyder, at der metodisk tages højde for en

13. april 2022

Sagsnummer
2022-0070166

Dokumentnummer
2022-0070166-5

Afdeling for Strategisk
Folkesundhed
Borups Allé 41
2200 København N

EAN-nummer
5798009280190

eventuel underrepræsentation af eksempelvis 16-årige i besvarelsenerne, så resultaterne bliver repræsentative for alle unge i København.

Forskellige spørgsmål og svarkategorier

De to spørgeskemaundersøgelser anvender forskellige spørgsmål og svarkategorier til at afdække unges sundhed og trivsel, og resultaterne kan derfor ikke direkte sammenlignes (se eksempler i nedenstående tabel). Samtidig anvendes der i Ungeprofilen i høj grad enkeltstående spørgsmål, mens der i Sundhedsprofilen anvendes indeksspørgsmål.

Øvrige metodiske forskelle

Data i Ungeprofilen bliver ikke vægtet, hvilket betyder, at der ikke metodisk tages højde for eksempelvis en overrepræsentation af gymnasieelever i besvarelsenerne. En repræsentativitetsanalyse fra 2019 viste, at særligt unge i 10. klasse og på erhvervsuddannelser var underrepræsenterede i undersøgelsen, hvilket medfører at respondenterne i undersøgelsen i gennemsnit er fagligt stærkere, har færre sociale udfordringer og kommer fra familier med højere socioøkonomisk status. Det imødekommes delvist ved at dele de forskellige skoletyper op i delrapporter. I Sundhedsprofilen bliver resultater vægtet på alle baggrundsparemetre for at imødekomme en eventuel skæv deltagelse blandt de inviterede unge. Det øger sandsynligheden for, at resultaterne bliver repræsentative for stikprøven og for alle unge i København.

Forskelle i spørgsmål mellem Ungeprofilen og Sundhedsprofilen (udvalgte eksempler)

	Ungeprofilen	Sundhedsprofilen	Evt. bemærkning
Mental sundhed: Ensomhed	Føler du dig ensom? Svar - <i>Ja, ofte, Ja meget ofte: 9%</i>	1: Hvor ofte føler du dig isoleret fra andre? 2: Hvor ofte føler du, at du savner nogen at være sammen med? 3: Hvor ofte føler du dig udenfor? Skalaen er udregnet ud fra besvarelsenerne på de tre ovenstående spg. Svar: 20% blandt 16-24-årige er ensomme (udregnet ud fra en score af de tre spørgsmål).	Grundet forskellige spørgsmål til opsporing af ensomhed er resultaterne svære at sammenligne direkte. Forskellen kan være forårsaget ved, at skalaen i Sundhedsprofilen i højere grad identificerer unge, som er ensomme - men som endnu ikke har erkendt det. Forskellen kan også skyldes, at Sundhedsprofilen fanger en bredere gruppe unge - også dem uden for beskæftigelse eller uddannelse - som kan være i større risiko for at føle sig ensomme.
Søvn	Hvor tit sover du dårligt eller uroligt om natten? Svar: Flere gange om ugen, hver dag: 29%	Har du indenfor de seneste 14 dage været genereret af søvnbesvær eller/og søvnproblemer? Svar - <i>Ja, meget generet: 17%</i>	Ungeprofilen spørger ind til hyppighed, hvor Sundhedsprofilen fokuserer på graden af søvnbesvær.
Cigaretter: Daglig rygning	Ryger du cigaretter? Svar - <i>Ja, hver dag: 7%</i>	Ryger du (gælder ikke E-cigaretter)? Svar - <i>Ja, hver dag: 10%</i>	Forklaring kan være, at en mindre andel gymnasieelever ryger (sammenlignet med f.eks. unge på erhvervsuddannelser, som er underrepræsenteret i undersøgelsen).

			Røgfri skoletid blev desuden indført på alle ungdomsuddannelser i sommeren 2021.
E-cigaretter: Daglig brug af E-cigaretter	Ryger du e-cigaretter? Svar - <i>Ja, hver dag</i> : 1 %	Bruger du e-cigaretter (elektroniske cigaretter)? Svar - <i>Ja, hver dag</i> : 3 %	Forklaring kan være, at respondenterne i Sundhedsprofilen er ældre, og at en større andel ikke går på en ungdomsuddannelse (hvor der er røgfri skoletid).
Snus/røgfri tobak: Daglig brug af snus/røgfri tobak	Bruger du snus eller tyggetobak? Svar - <i>Ja, hver dag</i> : 9 %	Bruger du snus, tyggetobak, skrå, tobakspastiller, nikotinposer eller lignende, der placeres under læben? Svar - <i>Ja, hver dag</i> : 12 %	Spørgsmålene er relativt ens i dette tilfælde. Årsagen til relativt ens resultater kan skyldes, at snus er udbredt blandt alle aldersgrupper. Den lidt højere andel brugere i sundhedsprofilen kan skyldes, at snus er mere udbredt andre grupper unge, for eksempel unge i job, uden for beskæftigelse eller uddannelse mv. Resultatet kan også antyde, at brugen er mindre udbredt blandt gymnasieelever, som er overrepræsenterede i ungeprofilundersøgelsen.
Alkohol	Hvor mange gange har du drukket 5 eller flere genstande ved samme lejlighed de seneste 30 dage? Svar - <i>6 eller flere gange</i> : 14% af alle (også dem der ikke drikker)	Hvor tit drikker du 5 genstande eller flere ved samme lejlighed? Svar - <i>Ugentligt</i> : 23% af alle (også dem der ikke drikker)	Ungeprofilen spørger til binge-drinking den seneste måned, mens Sundhedsprofilen spørger ind til alkoholindtag i løbet af en uge. Derudover gør svarkategorierne, at resultaterne ikke er direkte sammenlignelige.